

AFB. 13. DE GEMETSELDE HOEKHAARD IN HET HUIS UIT BLEKINJE, IN HET DAK LINKS GEVENSTERDE LJÖRE.

gen. In dit „hooge-huis” (högstuga), afkomstig van het plaatsje Mora, krijgen wij een volkomen indruk van het typisch Noord-Zweedsch boeren-interieur (afb. 12). In latere stijl-verfijning wordt zijn robuust bouw-karakter onder versiering meer bedekt hier treft het ons, door zijn forsche kloekheid. Wij vinden van nu-af-aan den haard ommetseld in den hoek, naast de hoofd-deur van het vertrek geplaatst. Ofschoon hij niet meer letterlijk het middenpunt van de kamer uitmaakt. blijkt zijn gewichtigheid nog evenzeer uit een omvangrijken aanleg (afb. 13). De bescherming, vroeger van losse steenen, is uitgebreid tot een statig metselwerk, waar het rookkanaal in mondt. Als een poort, met diepen boog gewelfd, staat de mantel, boven haar massieven sokkel, ver in de kamer naar voren. In de ruime stookholte hangt, aan een haak, de onmisbare ketel of pot voor de bereiding van het dagelijksch maal. Daarnaast bevindt zich nog de nis van een kleineren oven, bestemd

voor de broodbakkerij. Verrassend komt deze blanke haard-partij tot haar recht, in de boerenkamer, waar de kleurcontrasten, door de bekleeding van wanden en schuine dak, met bonte doeken, erg sprekend zijn. De fijn-ruwe pleistering, effen-wit en roomblank langs het beloop van den volumineuzen mantel, brengt in die gemengde omgeving de tegenstelling van een zacht egaal mooi. Nog op andere wijze brengt de haard-verplaatsing een zoowel aesthetisch als practisch voordeel. Nu het midden van de kamer, onder de hooge daknok is vrijgekomen, krijgen wij beter kijk in haar statige ruimte; moeilijke vraagstukken van indeeling en belichting zijn gelukkig opgelost. De „Ljöre” certijds ook lichtgeefster en de primitieve kijkgaten, die haar taak overnamen, zijn door onbeweegbare, vierkante venstertjes vervangen. Hun geschiktheid, als luchtververschers zou men veel later pas toepassen; deze functie bleef gedeeltelijk aan den schoorsteengang, ook wel aan de